

IZGLĪTOJOŠS MATERIĀLS

Darba tiesības

AVAIL

Amplifying the Voices of
Asylum Seekers and Refugees
for Integration and Life Skills

Koordinatori

BritishRedCross

Sadarbībā ar

Croce Rossa Italiana

INTERNATIONAL

FEDERATION

Šo publikāciju finansēja Eiropas Savienības
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds.

Darba tiesības

Izglītojošais materiāls bēgļiem, patvēruma meklētājiem
un trešo valstu valstspiederīgajiem

Priekšvārds

Izglītojošo materiālu izdevusi biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts" starptautiskā projekta "AVAIL – bēgļu un patvēruma meklētāju (BPM) viedokļu paušanas veicināšana viņu integrācijas un dzīves prasmju uzlabošanai" (Nr. 776175) ietvaros.

Projektā AVAIL tika īstenotas dažādas integrācijas, aizstāvības un viedokļu paušanas iniciatīvas Apvienotajā Karalistē, Īrijā, Itālijā un Latvijā. Šo publikāciju finansēja Eiropas Savienības Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds. Materiāls būs noderīgs bēgļiem, patvēruma meklētājiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri šobrīd dzīvo Latvijā un kuriem nepieciešama informācija par darba tiesībām Latvijā.

Informāciju sagatavoja:

Mg. iur. Elīna Feldberga

Inese Šubēvica, Jaunatnes līderu koalīcija

Evija Eglīte, biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"

Aija Strazda, biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"

Agnese Trofimova, biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"

Dizaina un infografiku izveide:

Solvita Bepalova, biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"

Materiāla pārbublicēšanas gadījumā atsauce uz biedrību "Latvijas Sarkanais Krusts" ir obligāta.

© Latvijas Sarkanais Krusts, 2019

DARBA TIESĪBAS (2018)

Latvija ir viena no Eiropas Savienības dalībvalstīm, kurā visiem ir vienādas tiesības uz darbu, ir droši un veselībai nekaitīgi darba apstākļi, kā arī vienāds atalgojums par vienādu darbu. Tiesības jāīsteno bez jebkādas tiešas vai netiešas diskriminācijas rases, etniskās piederības, dzimuma, vecuma, invaliditātes, reliģiskās un politiskās pārliecības vai seksuālās orientācijas dēļ.

Kā atrast darbu

Lai palīdzētu atrast darbu, Nodarbinātības valsts aģentūra sniedz šādus pakalpojumus:

Informācija par vakancēm

Palīdzība darba meklējumos

Latviešu valodas kursi un arodmācības

Konsultācijas par karjeras izveidošanu vai biznesa uzsākšanu

www.nva.gov.lv

Patvēruma piešķiršanas procedūras laikā, Patvēruma meklētāju centrā “Mucenieki”, ir pieejamas individuālas konsultācijas ar nodarbinātības aģentu par nodarbinātības iespējām Latvijā, kurš analizē jūsu stiprās un vājās puses, jūsu iepriekšējo darba pieredzi un palīdz atrast labākās darba iespējas.

Kad esat saņēmis lēmumu par savu statusu Latvijā, “alternatīvo” (uz 1 gadu) vai “bēgļa statusu” (uz 5 gadiem) (parasti procedūra ilgst 4–6 mēnešus), jūs laipni lūdzam reģistrēties Valsts Nodarbinātības aģentūrā. Ja nevarat pienācīgi sazināties ar konsultantu, jums ir tiesības lūgt tulku!

Pēc reģistrācijas jums ir vairākas iespējas:

– bez maksas mācīties latviešu valodu un saņemt stipendiju EUR 150 apmērā par apmeklēto kursu, lai uzlabotu panākumus darba meklējumos, piemēram, piesakoties profesionālās izglītībasursos, apmācībās uz vietas, daudzosursos, semināros, lekcijās un konsultācijās.

- pieteikties uz apmaksātu pagaidu sabiedrisko pakalpojumu, ja tāds ir pieejams, kas nozīmē, ka jūs darīsiet pagaidu darbu sabiedrības labā un saņemsit 150 EUR mēnesī.
- pieteikties uz subsidētu darbu, ja tāds ir pieejams, kas nozīmē, ka jūs saņemsiet kvalificētu mentoru un saņemsiet vismaz minimālo algu.
- saņemt konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai vai pašnodarbinātībai, ja atbilstat šīs programmas prasībām.
- meklēt darbu atbilstoši jūsu ekspektācijām un spējām, un ar Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību.

Tālākai informācijai: <https://begluintegracija.nva.gov.lv>

DARBA ATTIECĪBU UZSĀKŠANA

Saskaņā ar Imigrācijas likumu, ikvienam bez ierobežojumiem, kurš ir saņēmis bēgļa vai alternatīvo statusu, kā arī patvēruma meklētājiem, ir tiesības strādāt, ja lēmums par statusu nav saņemts 6 mēnešu laikā, neatkarīgi no meklētāja.

Pirms darba līguma parakstīšanas, jums ir tiesības uzzināt visas detaļas, kas ietekmēs jūsu darba rezultātus un kurām ir svarīga loma.

Jums jāsniedz darba devējam informācija par jūsu veselības stāvokli un profesionālajām prasmēm, ja tam ir svarīga loma darba līguma noslēgšanā un dotā darba veikšanā.

Palūdziet potenciālo darba devēju jūs iepazīstināt ar uzņēmuma darba noteikumiem. Pirms darba līguma parakstīšanas, uzmanīgi izlasiet visus nosacījumus un pieprasiet, lai kāds, kam jūs uzticaties, iesniegtu tulkojumu jūsu valodā.

Darba intervijā nedrīkst iekļaut tādus darba devēja jautājumus, kas nav saistīti ar paredzētā darba veikšanu vai darbinieka piemērotību šādam darbam, kā arī jautājumus, kas tieši vai netieši diskriminē.

Darba intervija nedrīkst iekļaut jautājumus par:

grūtniecību

ģimenes stāvokli

**religīgo pārliecību vai
piederību pie reliģiskas
kopienas**

sodāmību

izņemot gadījumus, kad tam var
būt būtiska nozīme attiecībā uz
veicamo darbu

**piederību politiskai
partijai, darbinieku
arodbiedrībai vai citai
sabiedriskai organizācijai**

etnisko piederību

**Nekādā gadījumā neuzsāc darba attiecības, nenoslēdzot
oficiālu darba līgumu**

Nesāciet strādāt bez rakstiska darba līguma!

Ja neesat parakstījis līgumu ar savu darba devēju, jūs:

- riskējat ar solīta maksājuma nesaņemšanu;
- riskējat zaudēt sociālās garantijas;
- darba zaudēšanas gadījumā nesaņemiet bezdarbnieka pabalstus;
- nesaņemsiet slimības pabalstu gadījumā, ja slimības dēļ nespējat strādāt;
- nelaimes gadījumā nesaņemsiet kompensāciju no valsts, kā arī jūsu radnieki;
- riskējat kļūt par cilvēku tirgotāju mērķi.

Pārliecinies, ka darba līgums iekļauj sekojošo informāciju

Informācija par darba devēju un darbinieku

līguma parakstīšanas datums

datums, kurā sākas darba attiecības

darbalaiks

darbavietas atrašanās vieta

atvaļinājuma ilgums

atalgojums, izmaksas sistēma, algas datums

ja darba attiecību periods ir fiksēts, tad jābūt norādītam termiņam (pirmā un pēdējā darba diena)

Līgumā tiek norādīta bruto alga, kas nozīmē, ka nodokļi vēl nav atskaitīti.

NB! Koplīguma noteikumi, darba kārtība, kā arī darba līgums un darba devēja rīkojumi, kas pretēji normatīvajiem aktiem pasliktina darbinieka tiesisko statusu, nav spēkā.

Ja jums tiek piedāvāts darba līgums uz noteiktu laiku, uzziniet konkrēto iemeslu. Uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu nedrīkst slēgt bez likumīga iemesla.

Līguma nosacījumus var mainīt, vienojoties un tos rakstiski formulējot. Jautājiet darba līguma oriģinālu, nevis tā kopiju, jo tas strīdu gadījumā pasargās jūs.

Nesāciet strādāt, kamēr neesat saņēmis informāciju par drošiem darba apstākļiem.

Pārbaudes laiks nepārsniedz trīs mēnešus (izņemot slimības atvaļinājumu). Ja pārbaudes laiks darba līgumā nav minēts, tad tas neeksistē. Pārbaudes laikā līgumu var izbeigt trīs dienas iepriekš. Gan darbinieks, gan darba devējs var lauzt līgumu. Šī uzvedība nav jāskaidro.

Ja pārbaudes laiks ir beidzies un jūs turpināt strādāt, tad esat izturējis pārbaudes laiku.

DARBA ATTIECĪBU IZBEIGŠANA

Ja esat atradis labāku darbu, vienu mēnesi iepriekš rakstiski pārtrauciet darba līgumu. Jūs varat mēģināt vienoties ar darba devēju par īsāku laika posmu.

Darba devējs var jūs atlaist tikai tad, ja atlaišana ir saistīta ar:

- jūsu rīcība (darba līguma vai darba noteikumu pārkāpums);
- jūsu veselība vai spējas (ilgstoša slimība vairāk nekā 6 mēnešus, zināšanu trūkums);
- ekonomiski, organizatoriski, tehnoloģiski vai līdzīgi pasākumi uzņēmumā (bijušo darbinieku atjaunošana darbā, darbinieku skaita samazināšana, iestādes (departamenta) likvidācija).

Ja darba devējs pārtrauc jūsu nodarbinātību, viņam rakstiski jāpamato ar likumu par atlaišanu pamatotos iemeslus, izdodot rīkojumu.

Ja esat arodbiedrības biedrs, jūs netiks atlaists bez arodbiedrības piekrišanas.

Atlaišanas dienā darba devējs maksā visas jums pienākošās samaksas (algu, atvaļinājuma naudu un atlaišanas pabalstu).

Jūs nesaņemsiet atlaišanas pabalstu, ja esat pārkāpis darba līgumu vai darba noteikumus.

Ja esat saņēmis nelikumīgu paziņojumu par līguma izbeigšanu, tiesvedību var veikt viena mēneša laikā no paziņojuma saņemšanas dienas. Šajā gadījumā savāciet visu jums pieejamo dokumentāciju, kas pierāda nelikumīgu līguma laušanu, un dodieties uz Latvijas Republikas Valsts darba inspekciju.

DARBA LAIKA, BRĪVDIENAS UN PĀRTRAUKUMI

Parastais darba laiks nedrīkst pārsniegt 8 stundas dienā un 40 stundas nedēļā. Ja strādā ar īpaši paaugstinātu risku, tad darba laiks nedrīkst pārsniegt 7 stundas dienā un 35 stundas nedēļā. Tam jābūt atrunātam darba līgumā!

Ja strādājat maiņās, darba devējam ir pienākums, ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms maiņas grafika iesniegšanas, jums grafiku iesniegt.

Pārliecinieties, ka darba devējs reģistrē darba laiku atbilstoši faktiski nostrādātajam laikam.

Darba devējs pārvalda darbu tā, lai jūs varētu attiecīgi veikt savu darbu, piemēram, ievērot noteikto darba laiku.

Personai ir tiesības uz pusslodzes darbu, ja Jūs esat:

sieviete grūtniecības periodā

sieviete pēcdzemdību periodā (no viena līdz pusotram gadam)

sieviete, kas baro bērnu ar krūti (visu periodu līdz bērna 2 gadu vecumam)

persona, kuras apgādībā ir bērns līdz 14 gadu vecumam

persona, kuras aizgādībā ir bērns ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam

Ja ārsts ir norādījis, ka darbs naktī negatīvi ietekmē jūsu veselību, dienas laikā jums jāpāriet uz piemērotākām stundām.

Ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, darba devējs var sadalīt vairākās daļās tikai ar jūsu piekrišanu. Viena no daļām nedrīkst būt mazāka par divām nedēļām pēc kārtas.

Papildu atvaļinājums tiek piešķirts:

- darbiniekiem, kuriem ir trīs vai vairāk bērnu līdz 16 gadu vecumam vai bērns ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam - trīs dienas;
- darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar īpašiem riskiem - vismaz trīs darba dienas;
- darbinieki, kuriem ir mazāk nekā trīs bērni, kas jaunāki par 14 gadiem, vismaz viena darba diena.

Jums ir tiesības saņemt samaksu par atvaļinājuma laiku un laiku, kas nostrādāts līdz atvaļinājumam, ne vēlāk kā vienu dienu pirms atvaļinājuma, ja darbinieks to ir rakstiski

pieprasījis, bet ne vēlāk kā nākamajā darba algas izmaksas dienā. Pēc darbinieka pieprasījuma, samaksu var veikt arī pēc atvaļinājuma citā laikā.

Ja esat strādājis pie darba devēja vismaz sešus mēnešus, jūs varat lūgt ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu pilnā apmērā.

Jūsu apmaksātais ikgadējais atvaļinājums tiek pārcelts vai pagarināts, ja atvaļinājuma laikā esat saslimis.

Ja esat ziedojis asinis, jums ir tiesības uz apmaksātu brīvdienu.

Ja jūsu bērns ir jaunāks par trim gadiem, jūs varat izmantot apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu vasarā vai jebkurā citā laikā.

Jums ir tiesības uz vismaz 30 minūšu pārtraukumu darbā, ja jūsu ikdienas darba laiks pārsniedz sešas stundas.

Ne vēlāk kā četras stundas pēc darba sākuma, jums ir tiesības uz pusstundas pārtraukumu. Pārtraukumā jūs varat atstāt savu darba vietu. Ierobežojums atstāt darba vietu ir pienācīgi jāpamato.

ALGAS, SODA SANKCIJAS UN ATSKAITĪJUMI

Jūsu alga par nostrādātajām stundām nedrīkst būt mazāka par minimālo algu valstī - EUR 430,00 (četri simti trīsdesmit euro, 00 centi) vai valstī noteikto minimālo stundas likmi, ko var aprēķināt, izmantojot formulu:

$TL_{min} = MDA / h$, kur

TL_{min} – minimālā stundas likme euro;

MDA – valstī noteiktā minimālā mēneša alga;

h - regulāro darba stundu skaits mēnesī (piecu dienu darba nedēļa un 40 stundas nedēļā vai piecu dienu darba nedēļa un 35 stundas nedēļā, vai sešu dienu darba nedēļa un 40 stundas nedēļā, vai sešu dienu darba nedēļa un 35 stundas nedēļā), ieskaitot stundu skaitu svētku laikā, ja darbinieks neveic darbu svētku dienās, kas ietilpst darbiniekam noteiktajā darba dienā. Jūs saņemsiet rakstisku ikmēneša algu. Ja tas nav skaidrs, pieprasiet paskaidrojumu.

Ja darba raksturs prasa virsstundas, par to rakstiski vienojieties ar darba devēju. Par virsstundām jāmaksā papildus.

Ja papildus tiešajiem pienākumiem esat veicis papildu darbu, vienojieties ar darba devēju par papildu samaksu.

Ja strādājat naktī (vairāk nekā 2 stundas pēc plkst. 22:00), par to jums jāsaņem papildu samaksa.

Ja jums jāstrādā valsts svētkos, jūs varat izmantot citu dienu atpūtai vai saņemt papildu samaksu.

Ja strādājat nepilnu darba laiku, jūs saņemat algu atbilstoši nostrādātajām stundām.

Ja darba devējs norīko jūs apmācībā vai profesionālo iemaņu uzlabošanā, jūsu alga par šo laiku tiek saglabāta.

Ja jūs norīko komandējumā, jūsu alga tiek saglabāta.

Diena, kad veicat obligāto medicīnisko pārbaudi, tiek uzskatīta par apmaksātu darba dienu.

Jums maksā par dienu, kurā, iepriekš paziņojot, esat ziedojis asinis medicīnas iestādē.

Darba devējam ir tiesības piemērot jums disciplinārsodu par pārkāpumiem darbā - izteikt rakstisku aizrādījumu vai rājienu. Atskaitīšana no algas nav likumīgs disciplinārsoda veids.

Jums ir pienākums uzmanīgi izturēties pret darba devēja īpašumu.

Zaudējumus, kas radušies jūsu vainas dēļ, var atgūt tikai ar rakstisku piekrišanu 20% apmērā no jūsu algas, saglabājot minimālo algu.

NEPILNGADĪGO NODARBINĀŠANA (LĪDZ 18 GADU VECUMAM)

Pirms bērns noslēdz darba līgumu ar darba devēju, vecāki iepazīstas ar darba apstākļiem darba vietā, kur bērns gatavojas sākt strādāt. Piešķir rakstisku atļauju, kas apliecina, ka viens no vecākiem ir piekritis bērna nodarbināšanai.

BĒRNI

Bērns ir persona, kas ir jaunāka par 15 gadiem vai turpina pamatizglītību līdz 18 gadu vecumam.

Bērns drīkst strādāt no 13 gadu vecuma, ja viens no vecākiem (aizbildnis) devis rakstisku piekrišanu.

Bērnu, kuri sasnieguši 13 gadu vecumu, nedrīkst nodarbināt:

- ilgāk par 2 stundām dienā un vairāk par 10 stundām nedēļā, ja darbs tiek veikts mācību gada laikā;
- ilgāk par četrām stundām dienā un vairāk par 20 stundām nedēļā, ja darbs tiek veikts laikā, kad izglītības iestādē ir brīvlaiks, bet, ja bērns jau sasniedzis 15 gadu vecumu, - ne ilgāk par septiņām stundām dienā un ne vairāk par 35 stundām nedēļā.

PUSAUDŽI

Pusaudzis ir persona, vecumā no 15-18 gadiem.

Pusaudžus nedrīkst nodarbināt ilgāk par septiņām stundām dienā un vairāk par 35 stundām nedēļā.

Ja personas, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, papildus darbam turpina iegūt pamatizglītību, vidējo izglītību vai profesionālo izglītību, mācībās un darbā pavadītais laiks saskaitāms kopā un nedrīkst pārsniegt 7 stundas dienā un 35 stundas nedēļā.

Pirms līguma parakstīšanas, jāveic medicīniskā pārbaude.

To veic ģimenes ārsts vai arodslimību ārsts. Tas jāatkārto katru gadu līdz 18 gadu vecumam.

Pusaudžiem nedrīkst piemērot pārbaudes laiku.

Nedrīkst strādāt virsstundas!

Ir tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu vasarā vai pēc pieprasījuma citā laikā, ja iespējams, saskaņojot ar skolas brīvdienām.

Ja darba laiks pārsniedz četrarpus stundas, ir tiesības uz pārtraukumu.

BĒRNA PIEDZIMŠANA

Ja tiek izmantots grūtniecības vai dzemdību atvaļinājums, iepriekšējā nodarbinātība tiek saglabāta. Topošajai mātei darba līgumu nedrīkst izbeigt, ja vien tas nav saistīts ar uzņēmuma pārkāpumiem vai likvidāciju.

Ikgadējo atvaļinājumu drīkst izmantot pirms vai pēc maternitātes atvaļinājuma.

Saskaņā ar medicīnisko atzinumu, ir jānovērš visi riski, kas var negatīvi ietekmēt jūsu un mazuļa drošību vai veselību.

Bērna piedzimšanas gadījumā, tēviem ir tiesības uz 10 atvaļinājuma dienām. Tās jāizmanto ne vēlāk kā 2 mēnešu laikā pēc mazuļa piedzimšanas!

Bērna kopšanas atvaļinājumu piešķir katram darbiniekam, ja bērns piedzimst vai tiek adoptēts ģimenē.

Apmaksāts bērna kopšanas atvaļinājums nepārsniedz pusotru gadu. Pēc vēlēšanās to var izmantot arī pa daļām, līdz bērns sasniedz astoņu gadu vecumu.

Atsākot darbu kā jaunā māmiņa, jūs atgriezīsieties iepriekšējā darbā ar nodarbinātības nosacījumiem, kas ir tādi paši vai līdzvērtīgi kā pirms bērna piedzimšanas.

Gan tēvam, gan mātei ir tiesības atteikties veikt nakts maiņas, ja viņiem ir bērns, kas jaunāks par 3 gadiem.

DARBA LĪGUMS VAI UZŅĒMUMA LĪGUMS

Lai noslēgtu vispiemērotāko līgumu, darbiniekam un darba devējam ir jāsaprot atšķirība starp darba līgumu un uzņēmuma līgumu.

Ja jūs slēdzat uzņēmuma līgumu, tad:

- Darbs jāveic ar saviem instrumentiem, un jūs esat atbildīgs par to nodilumu un bojājumiem,
- virsstundas, nakts stundas, pārtraukumi darbā netiek reģistrēti, tāpēc par tiem netiek maksāta papildus,
- darbinieks var izvēlēties darba laiku un stundu skaitu dienā,
- jums nav tiesību uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, mācību atvaļinājumu un papildu atvaļinājumu,
- grūtniecēm nav tiesiskas aizsardzības,
- jaunaļiem vecākiem nav tiesību uz bērna kopšanas atvaļinājumu,
- var paredzēt, ka algu maksās retāk nekā reizi mēnesī mēnesī (piemēram, ik pēc sešiem mēnešiem) vai arī to maksās tikai par paveikto darbu,
- uzņēmums nemaksā par A slimības lapu,
- lai atgūtu nesamaksāto kompensāciju, tiesā jāiemaksā zīmognodeva, ja vien personai nav tiesību uz maznodrošinātas personas statusu,
- ja uzņēmums kļūst maksātnespējīgs, valsts garantiju fonds neizmaksās nesamaksātās kompensācijas.

Ja jūs slēdzat darba līgumu, tad:

- darbs tiek veikts ar darba devēja dotajiem instrumentiem,
- tiek reģistrētas virsstundas, nakts stundas un pārtraukumi darbā un tiek aprēķināta papildu alga,
- tiek noteikts ikdienas darba laiks,
- jums ir tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, mācību atvaļinājumu un papildu atvaļinājumu,
- grūtniecēm ir tiesiska aizsardzība,
- jaunaļiem vecākiem ir tiesības uz bērna kopšanas atvaļinājumu,
- jums ir tiesības uz algu reizi mēnesī,
- uzņēmums maksā par A slimības lapu.

INFORMĀCIJA PAR DARBA TIRGU

2018. gadā pirmajos 9 mēnešos Nodarbinātības valsts aģentūrā tika reģistrētas 70 002 brīvas darba vietas dažādām darba vietām, tas ir, par aptuveni 26,6% vairāk nekā iepriekšējos gados.

Pastāv tendence palielināties pašreizējām brīvajām vakancēm, kā arī pieejamās vietas ilgumam.

Lielākā daļa brīvo darba vietu, ņemot vērā iepriekšējo periodu, ir būvniecībā. Pieejamas vakances šādiem amatiem: betonēšanas darbinieks, celtniecības finiša strādnieks, celtniecības strādnieks, celtniecības palīgs, mūrnieks, ēku siltināšanas darbinieks, kā arī administratīvo un atbalsta dienestu darbinieki.

Pieejamās darba vietas ir šādas: noliktavas strādnieks, celtnieks, koka celtniecības montētājs, metālu metinātājs, klientu apkalpošanas operators, kravas automašīnas šoferis, mežizstrādātājs, zivju izstrādājumu rūpnīcas darbinieki.

Vislielākais brīvo darba vietu skaita pieaugums tiek vērtēts zemas kvalifikācijas darbavietās (asistents celtniecībā, ceļu būves palīgstrādnieki, rūpnīcas strādnieki, tirdzniecības zāles darbinieki, produktu marķētājs).

Kā arī vidējās kvalifikācijas klases darba vietas, īpaši kvalificēti lauksaimniecības, meža apsaimniekošanas, zivju audzētavu darbinieki: mežizstrādes, meža strādnieks, zāģētājs, darbinieki, kas strādā ar fermu izstrādājumiem, piemēram, gaļu.

2018. gada septembra beigās Nodarbinātības valsts aģentūrā bija reģistrēti 56734 bezdarbnieki.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits valstī ir samazinājies 1317 cilvēkiem mēnesī jeb 2,3%, ņemot vērā Nodarbinātības valsts aģentūras darbu ar klientiem un darba tirgus piedāvātās iespējas.

Ņemot vērā pieejamo brīvo darbavietu statistiku, bezdarbnieku ir vairāk nekā reģistrētu bezdarbnieku!

Vidējais laiks 2018. gadā jauna darba atrašanai ir 178 dienas vai 6 mēneši, salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, ir par 29 dienām mazāks.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bezdarba pieaugums vērojams tikai ilgtermiņa bezdarbnieku mērķa grupā.

Tas izskaidrojams ar to, ka ilgstošo bezdarbnieku skaita samazinājums gada laikā ir vairāk pamanāms tiem, kuriem ir īsāki bezdarba periodi.

Pieejamo darba vietu skaits, ņemot vērā uzņēmuma nozari

Industrija (TOP 10)	Pieejamās pozīcijas 2018. gada nogalē	Pieejamās pozīcijas 2017. gada nogalē	Starpība
Būvniecība	7048	2603	+4445
Administratīvie un apkalpojošie atbalsta pakalpojumi	4669	1666	+3003
Ražošana	3550	2146	+1404
Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības bizness,	2328	872	+1456

automašīnu un motociklu remonts			
Transportēšana un uzglabāšana	1722	1023	+699
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	1188	451	+737
Informācijas un komunikāciju pakalpojumi	738	456	+282
Viesnīcu un ēdināšanas pakalpojumi	629	587	+42
Lauksaimniecība, mežu apsaimniekošana un zivju audzētava	453	241	+212
Valdības sektors un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	442	183	+259
Kopā	24181	11181	13000

Reģistrējieties Nodarbinātības valsts aģentūrā (www.nva.gov.lv), un viņi palīdzēs jums atrast darbu!

VIDĒJIE IENĀKUMI

2018. gadā darba samaksas pieaugums bija līdzīgs gan privātajā, gan publiskajā sektorā.

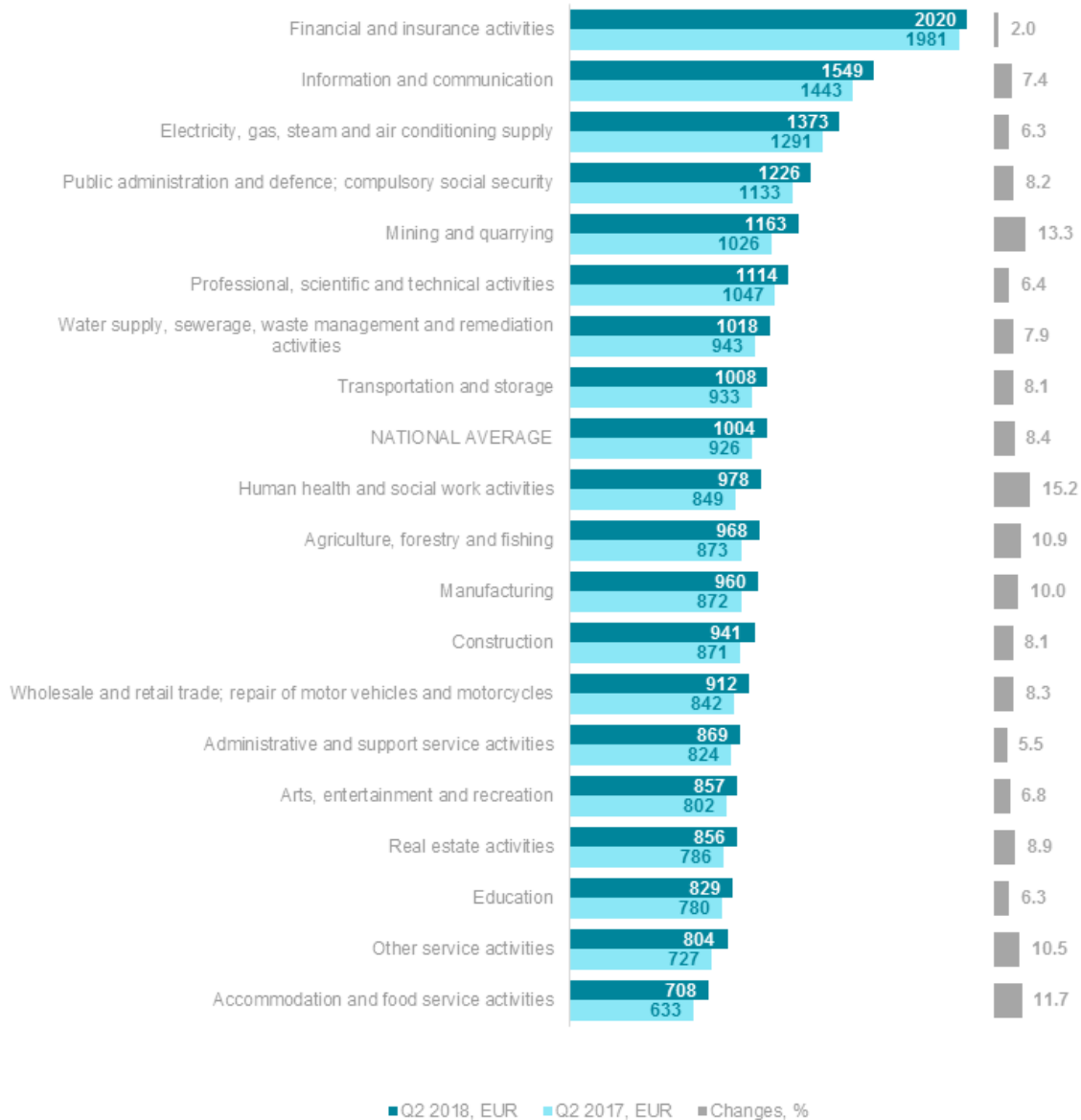
Vidējā bruto darba samaksa bija EUR 991 privātajā sektorā un EUR 1035 publiskajā sektorā, savukārt valdības sektorā, kurā ietilpst centrālās un pašvaldību iestādes, kā arī uzņēmumi, kurus kontrolē un finansē centrālā un vietējā valdība, vidējā darba samaksa un algas palielinājās līdz 984 EUR.

Mēneša vidējās darba samaksas izmaiņas pa nozarēm (eiro)

	Q2 2017	Q1 2018	Q2 2018	Izmaiņas procentuāli	
				Q2 2017	Q1 2018
Kopā	- 926	- 961	- 1004	- 8.4	- 4.6
Privātais sektors	- 914	- 957	- 991	- 8.4	- 3.5
Publiskais sektors	- 954	- 969	- 1035	- 8.5	- 6.8
Valsts sektors	- 901	- 923	- 984	- 9.2	- 6.6

Straujākais algas pieaugums reģistrēts cilvēku veselības un sociālās aprūpes darbībās. Vislielākie ienākumi no finanšu un apdrošināšanas darbībām. Zemākās algas, savukārt, tika novērotas izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumos, citos pakalpojumu pasākumos (kas ietver sabiedrisko un citu organizāciju darbību, datoru, personisko un sadzīves priekšmetu remontu, mazgāšanu un (ķīmisko) tīrīšanu, frizieru un citas skaistumkopšanas, apbedīšanas un ar tām saistītas darbības), izglītība, operācijas ar nekustamo īpašumu, kā arī māksla, izklaide un atpūta.

Average monthly gross wages and salaries in Q2 2017 and Q2 2018 and changes thereof

MĒNEŠĀ VIDĒJAIS ATALGOJUMS DAŽĀDĀS PROFESIJĀS (NET EUR)

Profesija	EURO
Pārdevējs	506
Būvniecības strādnieks	710
Pavāra palīgs	534
Pavārs	563

Šoferis	684
Frizieris	591
Noliktavas darbinieks	643

* www.algas.lv

* www.csb.gov.lv/en

Atsauces

1. <https://likumi.lv/doc.php?id=90224>. Civillikums, IV daļa. Saistību likuma 15. NODAĻA, pašreizējā versija no 03.12.2015.
2. <https://likumi.lv/ta/id/26019-darba-likums>. Darba likums, pašreizējā versija uz 28.11.2018.
3. <https://likumi.lv/ta/id/278067>. Noteikumi par minimālo mēneša algu un minimālo stundas algu, pašreizējā redakcija no 01.01.2018.
4. Latvijas Brīvo arodbiedrību konfederācija <http://www.lbas.lv/>.
5. Valsts darba inspekcija <http://www.vdi.gov.lv/>.
6. Labklājības ministrija. Nodarbinātības valsts aģentūra <http://www.nva.lv/>.

AVAIL

Amplifying the Voices of
Asylum Seekers and Refugees
for Integration and Life Skills

Koordinatori -

Sadarbībā ar

Croce Rossa Italiana

INTERNATIONAL

FEDERATION

Šo publikāciju finansēja Eiropas Savienības
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds.

